

NOVERIM

SETMANARI BILINGÜE, SATIRIC Y DE BON HUMO

Provincias: Un trimestre. . 0'75 ptas.
 Extranjero: Un año. 6'00 »
 Número atrasado: 0'10 »

AÑO I ————— N.º 14
 Sóller 7 de Abril de 1917

Correspondencia y Administración
 Luna 27, —SÓLLER
 No se devuelve los originales

Escándalos públicos

Así debe decirse. Ahora con el mayor cinismo se promueven escándalos que podemos titularlos públicos.

Lo del juego ya raya en lo inaudito. En cualquier parte y en cualquier hora se puede ver escandalizar y atropellar la Ley, y todo esto con una tranquilidad pasmosa por estar privadamente autorizados por quienes deberían aniquilar tal abuso.

No tan solo es en los cafés concurridos por la clase baja donde se juega a los prohibidos, sino que, y principalmente, es en los Centros de lujo y Sociedades concurridas por señores de levita y con estudios sobrantes para comprender el crimen y los disgustos que engendran deseando lo ajeno a costa de perder lo propio. Que lo haga el pobre, el triste jornalero pasa, es decir, tendríamos que abonarle a su favor, la poca educación y pocas escuelas, a más que un jornalero después de su manutención poco tiene que perder, porque poco le queda a jugar; pero aquellos, los ricos, los señores de levita y con EDUCACION cometen un verdadero crimen porque teniendo familia, una familia acostumbrada a tratos señoriles y sin conocimientos para ganarse un jornal. ¿Con que estrechez y aprieto se verían si su padre, o su hermano o tutor les aniquilase la hacienda en una hora de embriaguez; porque hay que convenir que un jugador poco tiempo conserva su estado normal; a medida que va jugando o perdiendo deja de ser quien es, llegando una hora de embriaguez, de delirio, muy propicia para olvidar el bienestar de la familia, y perderlo todo y luego despertar, re-

UN CABALLERO VALIENTE

Si hay guerra no me apuro
 Por disfrutar me espabilo.
 A mí no me falta un duro,
 Por eso voy tan tranquilo.

cobrar la razón y perderla luego para siempre de desesperación.

Esto es una de las consecuencias del juego, primer peldaño de la escala del ladrón, del asesino y el suicidio.

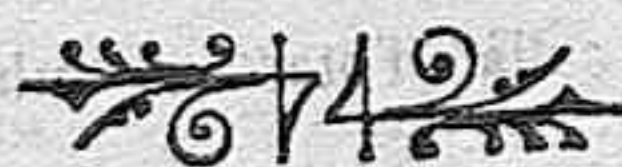
Para terminar copiamos la siguiente deducción lógica:

○ aquí no hay policia, o si la hay está ciega y si no está ciega está vendida.

○ aquí no hay Alcalde ni Gobernador, o si los hay están ciegos y si no están ciegos están vendidos.

Si aquí hay policia y hay Alcalde y hay Gobernador y no están ciegos ni están vendidos, no cumplen con su deber y por consiguiente deben ser sustituidos, o deben dimitir.

U. ROSELLÓ

PASSIÓ... Y MORT

(Llamentacions d'un casat)

Vá sofri mala disort
 es Cristó nostro Senyó
 que sofri llargue passió
 antes de tremenda mort;
 pero pot tení conort
 que sofri fou necesari
 per fé un bé humanitari;
 y jo sense cap intent
 sofresc es mateix torment
 qu'es bon Cristo a n'el Calvari.

Si sa calma vos consona
 posau un poc d'atenció
 y voreu llarga passió
 qu'he sofrida de sa done.

Es díá que jo vaitx tení
 de vourerlhe s'ocació.
 no sé que passá per mí
 pero se que vaitx sentí
 sa més intensa passió.

Jo li vaitx fé una visita,
 y vaitx continuá fenni
 fins qu'un dia ¡Ay santa Rita!
 me doná un'entesa cita
 a dins l'hort de Jeremi.

Y allá m'en vaitx aná,
 y un hora de desventura
 esperant jo vaitx está,
 així tot me fé apurá
 es calis de s'amargura.

Mes d'un' hora fatigosa
 a compareixe's torbá
 pero ventlhe tant hermosa
 y suplicant tant ansiosa
 que de tot m'apresioná.

Del tal modo vaitx obrá
 que per obra del dimoní
 dins un més me vaitx casá
 es dí me vaitx carregá
 se gran creu des matrimoni.

Molt prest va ve canviada de com l'havia coneguda y un dia estant enfedada me fé amb una bufetada dá.. sa primera caiguda.

Sofrint insuls y premudas; sense cap humanitari Sireneu qu'en fes ajudas, passant tormens y caigudas he pujat tot el Calvari.

Es torment tot me malogra. A tal punt ja he arribat, que sa done tot heu logra y amb ajuda de sa sogra ja me tenen enlevat.

N'URBANO

Mallorca entera, y així com sa titula *La Veu de Mallorca*, li correspondria dú es titol en so nom de *La Veu dels vius de Mallorca*.

Aquets periodics, també mos poden di, que de sa manera qu'ells escriuen mos interesa poc, pero noltros els se contestarem, que asent es nostro ofici, es de xerrá, no hem pogut permanexe mes temps callats, d'un asunt) que sa me-reix assé tratat en mes espai, y que feim contes de trataró, quant tenguem mes temps disponible.

PEP NOY

Un concejal com molts

Cuestións d'idiomas

Noltros estám amb sa creenci, que es llenguatge mallorquí, o sia s'idioma de Mallorca, es, es que sa parla a sa nostra roqueta, y no aquesta endemoniada llengo, amb la cual mos venen a conta beneituras, un pery de periodics, que volen essé mallorquins, y que entre ells hel sobrasurten *Llevant*, *La Veu de Mallorca* y *La Veu d'Inca*, tres periodics distins, que forman una Santísima Trinidad.

Idó, aquesta Trinidad, mos vé amb'uns articles escrits, amb'una llengo, qu'ells diuen es mallorquina, empero noltros els se mantenim, que «s'idioma de Mallorca, es, es que sa parla a se nostra roqueta», y no es que ells usan, idioma que es mateixos que l'escriuen, no el saben parlar.

Ni ha que pretenen que es sa llengo, que s'usava antigament, ni ha, qu'es sa catalana y hasta qualqu'n afegeix que es un idioma inventat per ells, empero noltros trobam que d'aquestes tres pre-tensions, sa mes acceptable es sa primera «de qu'es sa llengo antiga» y prenguent per base aixó, els se dirém lo siguiente:

Que sa de procurá escriura, porque es ciudadá heu entenga. Que sa de escriura clá, amb sa llengo present, y no en sa antiga. No s'han d'usá paraulas infenibles per obrers, que no han tengut mestres, ni escolas qu'els ensenyás a lletji idiomas antics, ignorant que vendria un dia que per posá mes confusió a nes poble, els se parlarían en varias llengos.

Aquests periodics, mos poden di, qu'ells parlan just perqu'els s'entengan ets inteligents, y asent aixó, baix d'aquest punt de vista, devem ve de di a un d'aquets periodics, *La Veu de Mallorca*:

Que haventi, a Mallorca beneits y vius y escriguent ells just porque els s'entenguin es vius, ja no poden dú sa veu de

Mestre Meu era mes xerredó qu'un fonógrafo; militava dins es partit lliberal y a tot hora y a tot lloc feya propaganda per seu partit, acumulant faltas a tots es contraris, per lo qu'arribá a gonya sa confiança de tots es des seu partit que vegent amb'ell un gran oradó y un entusiasta de sas sevas ideas el proposaren concejal a sas derrereras eleccions y sortí triufant.

—Ara sabrán qui som jó! deya mestre Meu, amb tó emperatiu a tots es seus correligionaris qu'el felicitavan per sa victori obtenguda.

Es dia qu'es nou Ajuntament tengué junta sa sala de sessions estava rebotant de gent qu'esperava senti un arxisuperabundant discurs de presentació des xarlatán mestre Meu, pero es public sortí desilusionat porque s'oradó de carrés y cafés no havia bedat boca mes que per fé un parey de bedais.

Cuatre y deu y vint y coranta sessions havia tengudas es Consistori des que formava part es nostro xarlatán y aquest encara no havia dit aquesta boca es meva.

—Pero hombre... Li protestavan es seus amics.

—Ja arribará es dia. Es dia que jo xer-reré será gros. Responia mestre Meu.

Un dia sa sala de sessions estava plena de public, porque tot es poble sabia que s'havia de trectá des gran conflicte de sas Subsistencis y esperavan presència un calorós debate.

S'obri sa sesió y, después de lletjida, s'aprová s'acta de s'anteriori y seguidament se promogué forta discusió entre un maurista y un reformista sobre es tant molt trectat y poc remediad conflicte de sas Subsistencis.

De pronte, resaltant sa veu des dos que sostenian es debat, se senti sa veu de mestre Meu que demenava sa peraula.

Tothóm callá. Totas sas miradas se

concentraren a demunt mestre Meu qu'estava mes blanc que sa pared.

—¡Xiiiit! ¡Callau! Crida un espectadó que l'havia votat.

—En pot fé us, respongué es batle a sa petició de Mestre Meu.

—Propós, comensá diguent, que se tanquin es vidres de sa finestra de s'enfront, porque entre un oratje de trenta mil dimonis.

—¡Animaaaa! Torná cridá es meteix qu'antes havia proposat silenci.

Han passat quatre mesos y mestre Meu no ha tornat demená sa peraula per res, y es public que ja está desenguenat d'ell espera qu'en torná demená sa peraula será demenant per aná a s'escusat.

SOR-LLEO.

IVAJA UN CUADRO!

Tenc un amic que li diuen Gumersindo; un pobre maníatic que cada dia sa passa un'idea nova pes seu cap; heu comensa tot y no acaba res de lo que comensa.

Se pega més de tres mesos fent un *armatoste*, qu'ell deya que sería es moviment continuó; si gasta més de deu duros y compreguent qu'alló era un desberat, ara heu deixa reposa eternament dins sa paissa. Prova de fé un submarino, y casi li sortí un zepelin.

Y així vos podria conta un rosari d'*in-vents* qu'ha comensat aquest pobre y amic meu maníatic, y que tots han resultats un gasto inútil.

Ja feya tres setmanas que no'l veyá, y com aparte de tot encara l'apreciá, un dia d'aquets, que pensava visitarlhó per sébre si estava malalt, el me vaix troba carregat amb'una senaya plena de potets de pintura.

Com es natural qu'el vaix escometre:

—Gumersindo, amic meu, hem pensava qu'eras mort! ¿Ahont te fons?...

—Enlloc. ¿Qué m'ets pres per un pilot de neu que se fon?..

—No hombre! Volia di ahont te magues que no te deixas veure?

—¡Ah! Ara mos entenem.

—Bono, ¿qu'eras a fora poble?

—No; jo no m'he mogut de dins Pollensa.

—Y ahont eras?

—Dins sa pell.

—Bono, aixó son bromas, y avuy no estic per bromas.

—Toni no t'enfadis. ¿Vols sébre porque no me veyas?... idó jo t'ho dire.

—Xerra.

—Fa una temporada que no surt de casa porque consagr es temps a perfeccioná s'ofici de pintó.

—Tú pintó?

—Si. Heu trobas estrany?

—No'heu sabia; y digues qué vols pintá?

—Un cuadro soberbio; tenc un'idea magistral y sublime, un cuadro que s'ha de titulá «La Caridat».

—Y com representarás aquest símbol?

—Molt sensillement, y fins es una'idea molt flonja.

Jo pintaré a una monja que doni mamá a dos nins.

SILENO II

De sa Pobla

Ja mos' deyan la setmana passada:

Sempre en passan de bonas a sa Pobla, pero com aquesta poques:

Una joveneta de bona casa ha deseperescut de caseua, deixant es pares amb gran consternació. Desde s'hora de dita desaparició, tot son correus a cas jutje y a cas batle; uns le cercavan per Muro, altres per Sineu, altres per Palma y son pare tot aturidit engaña es cavall a nes carretó, partint escapat y atropellant es carros que trobava pes camí, faltant poc per teni un disgust amb un carreté a n'aquí li ventá sas corretjades per ferse lloc, tal era es seu desespero.

Per paga, aquest pobre homo en té una dins saltre; no fa tres setmanas que li fogi sa nora la cual; segons diuen no vol está amb so sogre per no sofrí mals tratos e insuls, afluxanse de s'homo y d'ets infans, y tot aixó es per s'interés; ja diu un refrán: s'interés es mala bestia.

Es desitx de prospera pot essé molt noble y molt bo, pero cuant ve mesclat amb s'egoisme y s'usura es pernicios y detestable; per aixó a n'aquesta familia hey ha entrat sa mala sombra a causa des seu egoisme y de sa seua usura y mes que tot encara; a causa des poc cervell y de sa negoció absoluta des sentit comú.

Aquesta famili no vent mes enllá des sen nas y no mirant més que es vil interés, comensaren per indisposarse amb sa famili de sa nora diguentli que si s'haguessen pensat que no havia d'essé nora des Texidó, ella no haguera estat may sa done d'en Rua, y entre aixó y baixesas per l'estil han lograt sa desunió d'un matrimoni amb infans y de tota sa demés famili.

També s'oposaren que sa qu'ha fuita, tengués relacions amb un jove de bona familia y parent seu, per mes senyas, per que no duya tants de cortons com sa seua fia, y creguent aturarlos, l'enviaren a Palma interna a un colégi, essent tot contraptoduent; pues amb més empenyo

heu prengueren, y creim qu'es novio avorrit de rebre insuls y disgusts inmerescuts sen afluxa y prengue altre vent; per lo que no's d'estrenya qu'ella, sa joveneta, cansada també de sufrí, y vegent s'insistenti de s'ompare per casarle amb un homo que no té cap atractiu, sols perqu' es ric, o heu sera cuant sigue mes vey, haja pres sa determinació de fogi y aplegarsé amb so primé que la sollicitá.

No sabem en gelat ahont se jurá; esperam ets aconteixaments per comunicarlos a nes lectós, d'EN XERRIM y té sabrosos comentaris.

REPORTER

DECLARACIÓ AMOROSA

—T'estim més a tu, monada que... ¿Com he d'videta? mes que... un pá de pesseta y una grossa sobrássada.

BON MERCADÉ!

—Jermá, vos, compraumé un xot ja que veitx que los vos mirau al menós si un vos en comprau content fereu es vostro atlot

—No vaitx derrera comprá. Un enguany hey ha pòcs dobbés.

—Tirau idó feis un etsés, panadas podreu menjá.

Qu'ara que venen sas festas per forsa heureu de gastá si es que las volgueu passá alegrament y xalestas

—Y es preu que?

—No vos queixareu El vos donaré barato

—No m'heu de fé pagá l'pato

—Triauho y vos convensareu

—D'aquell negre de banyetas que me n'heu de fé pagá?

—No volgueu mercadetjá y daumé denou pessetas

—Denou men heu damenat? no deveu aná gens formal.

—Si, d'un jermá ben igual cinc duros men han donat.

—Maldament n'hajan dat deu deu essé un que bé pot...

jo enguany no testare xot si l'he de pagá a tal preu

—Mehem digau es vost ro peré, qu'es lo que voleu pagá?

—Estic cansat de xerrá discutint mes no poré.

Sas derreras parauletas

tenc es dobbés amb sas mans...

si m'en fejiu dos de blancs

des negre don tres pessetas!

Egrog

De Santañy

El Pare Serra y tots es demés Pares que fan sa misió amb'ell estan d'enhora-bona.

Tots es santañynes han deixat d'essé aquells marinerots hereties, y escoltant sa divina paraula del Senyo, per via del Pare Serra, s'han convertits amb uns catolics inofensius.

El Pare Serra está tan agrahit qu'ha promés qu'hantes d'anarsen deixera es siguients regalos:

A nen Tia Batle una camia de forsa.

A nes Directo de sa música una masseta de pica pedra.

A nes des Muli den Pere Saix una bufedora.

A n'aquell de cas Coix una doctrina.

A sa Manacorera un infant.

A s'escola una bufeta.

A nen Juliá Canonge unas xanques.

A nes sabates de can Orell un sac de seny.

A nen Pere Mort una pallisa.

A n'en Reguerrec.... res.

A ne Maria des Cos, un metalás.

A ne Maria Martina quatre dens postissas.

A totas sas atlotas un peneret..... de fregá perhóm.

A tots es demés homos una garrova grossa perhom.

Es santañynes van fora corda, y están enterats qu'una vintena de joves ensayen un coro de despedida a nes misionés.

A forsa de pregunta mos han ditas dues cansons de sas qu'han de cantá.

Sa primera diu:

Mós han dit qu'el Pare Serra

convertia sa gent de có,

y noltros sabem qu'es hó

per jugá a serra memexa.

Sa segona te mes sustancia y diu:

Converti es santañynes

s'empenyá el pare Serra...

No bastan mil misionés

per ferlós postra en terra.

Totas s'han de cantá amb sa música

des Balance o Tapame.

UN SANTAÑYNÉ DE PASSADA.

XERRIMADES

Es Dos torts passats per malla, mos diuen que per «Sa Viña», hey ha un tallé de broadoras, y es decapvespre, cuant ellas surten a berenà, movent tal escàndol que pereixen cavalls desformats.

Y cuant van per dins es poble pereixen unas santetas de mirem y no me toquis. Tot orgullo y si un pobre si acostà l'envían a freji ous de somera.

Menos orgullo, mes humildat y menos escàndol, que tantmateix tothóm vos coneix.

Fins ara sas fabricantes
vian estat xerradoras,
truy que feyan éllas antes
ara el fan sas broadoras.

De Pollensa y a titol de ben veritat mos conten qu'a nes carré Majó y aprop de sa casa senyelada amb so número 15 hey viu un homo que sempre crida mes fort qu'ets altres, tant si té rahó com si té culpa, y domés se cuida de posà es nàs a tots ets asuntos que passen a nes poble, tant si li importan com nó.

Fa cosa d'un any y mitx que a forsa d' empenyos logrà essé president d'una societat de Recreo, topant ets vocals de sa Junta tant bonas personas, qu'ell ha conseguít emplearlos per fé betum creina Kaiser, y ara obliga a tots es socios que li comprín aquest betum amenasantlos que de lo contrari les espulsará de sa Societat com ja ha fet amb tres socios.

Lo que segueix heu teyam y mos limitám a donà un consej a n'aquets socios obligats y subordinats per recreo.

Es consej que donam ara
no'l perdigeu com es fum:
Socios compraulhi betum
y embetumaulhi sa cara.

VISTO CON LOS OJOS

En Tranquil mos escriu de Palma tot desesperat.

Senyó Directó: No's d'estrenyà qu'una persona begue salfumant o que se penji, jo ara estic tant desesperat y tant rabiós que sería capàs de menjarme... una sobressada.

Fa tres mesos que berenant, dinant y sopant, donava matadure a mumare per que me das es consentiment per casarme amb un'atlot de Sólle, pero ella en remey ningun hey consentia fins qu'un dia de la setmana passada me dá es tant suplicat consentiment en vista qu'hasta en Matasetses se casava.

Diumenge tot content y alegre vaitx veni a Sólle per comunicá sa nova a sa meua famella pero cuant me vé me jirá s'esquena diguent que fés sa meua via, quella, tenia un viudo y....

—Y jo tenc un rave, vaitx interrompi tot entedat, y vaitx torna cap a Palma.

¿No troba qu'hey ha motiu per ferne una de grosa? ¿Que feria voste senyó Directó?

Pues sencillement...

Me calmaria un poc sa sanc
y ne sercaria un'altre,
y si me fes molta falte
ne feria un'altre de fanc.

TRANQUIL

Diumenge passat es nostro may bestant elebat municipal Corona, va essé amenesat amb un trinxet per un Cucó qu'ana-va calent d'oreya.

Fos per pó o per bondat, en Corona, apesa de essé Autoritat fé anques entra, demostrant una tranquilidat y una frescura impropri des carrec que té.

Ara ja coneixem quatre tranquils a dins Sólle.

Qu'el dimoni de tots suitx:

El senyó Batle, en Bisbal
es concejal senyó Puig
y llevó es municipal.

Sas obras de sa fábrica d'«Electricidad» están casi llestas.

Sas des «Crédit Balear» també.

Sas de l'iglesi... ara li fan es manec.

Apropòsit de sas obras de l'iglesi.

Dimars passat una bestimentada de sas obras de l'iglesi estava tant podrida, que sa rompé y caigué demunt es cap des batle.

Es cop va essé tant esertat qu'es pobre batle mori sense donà temps a suministrarli es derrés Sagraments.

D. E. P.

No vos alermeu lectós, aixó es una mentida.

Pero una mentida que está propensa d'essé veritat.

Un glosadó de Cane Tescona mos suplica li publiquem aquest xesquerrillo sotsehit:

Disapte una comisió va aná amb molta de finura, a menjarse una freixura aguiada pen Simó, que diu qu'es un bon cuiné qu'aguia amb molta finura pero a n'aquella freixura de segú que li va fé una mescla molt cotxina, indigne de compayóns; un jove de Son Sardina va menjá dos quiguyons. En vista de tal brutó, ningú testá cap bossi, pero es bon cuiné Simó encara es ventre s'ompli y de resultas des panxó cuant va veni l'ondemá, que se va ve d'ateitá, un tros de lleu l'embosá y va perde s'espeumó.

Alerta un altre vegade
Simó a tal beneitura
si promets de fé freixura,
no vulgues fé freixurada.

Dimars a sa sesió municipal se discu-ti s'asunto de sa carniceria.

Y entrá s'apasionament personal.

¡Com sempre!

Y se digueren mols de desberats.

¡Com sempre!

Y es batle va demostrá....

¡Com sempre!

...Va demostrá teni se vara

¡Com may!

Per falta de lloc deixam de publicá sa Guia de Mallorca; una coloboració de Pere A. Casanovas; un escrit de Palma; un de sa Pobra y de dins Sólle mateix una carretada.

La setmana que vé, qu'el Bon Jesús será viu, publicarem lo que podrem.

Y qui fa lo que pot, no está obligat a res més.

Passa temps

Ses solucions des número passat

XARADA—Es-que-bet-xo.

CAVILACIO—Texidora.

SEMBLANSES—1 En que té mal genit.— 2. En que fá lo que veu fé.— 3. Es que te dens.

FUGA DEVOCALS— Esmix de plassa de Sólle—hey ha un tros de brolladó—qu'estot un niu de brutó—y es clá es día que brolla.

Anuncis d'En Xerrim

Setmanari bilingüe, satiric y humoristic

Juventut eterna...

...se consiguez usant s'AIGO TRIUNFAL POGRESIVA, que garantisen que no conté nitrat de plata ni sustancis nocivas a sa salut.

No embruta sa pell ni taca sa roba.

Preu: 5 pessetas botella

¡Fora cabeis blancs! ¡Viva sa juventud! Venen a Palma: a se perfumeria Inglesa, Ca-lana 6—Perfumeria Oriental, Quint 1 y 3 —Perfumeria de D. Lluc Canals, Brossa 10 y a SOLLE: Jermanas Estades, Plassa Constitució 18 y a sa Perfumeria Artística, Lluna 5 y a totas sas principals perfumerias d'España.

¡¡¡Qui torna en sos cabeis blancs es porque vol!!!

Tothom que vé a Sólle se queda admirat de veura lo pintoresc d'aqueste ciutat, de s'es atlotes maques, de lo cómodo d'es tren, d'es tranvia, en fin, de tot menós de se pes-eteria.

Pero lo que causa més admiració a n'es esterns que venen es de comprová lo bó y barato que fa es menjá l'amo Andreu Ramón a sa fonda Palmesana, Carré de Cexeras número 3.

Alló se diu esmero y economia.

Imprenta de Calatayud y C.^a